

UTCAI KULTÚRHARC

EURÓPA JÖVŐJE A HÁZTETŐKÖN SZÜLETIK

B Ó D I Á B E L

Egyáltalán nem kárhoztatom az olvasót, ha egyelőre nincs fogalma arról, hogy mi is az az Identitás Generáció, de ha valami derenghet is, elképzelhető, hogy a baloldal hangadóinak narratívája sejlik fel a „szélsőségeség” avított jelzője segítségével. Nos, tegyük rendbe: ez egy *avantgárd, jobboldali ifjúsági mozgalom*, egyfajta „konzervatív Green Peace”, melynek jelszavai: haza, szabadság, tradíció. Ez Európa legcsibészebb aktivistáinak gyűjtőhelye, akik a kultúrharcot az utcára és a háztetőkre viszik.

KONTRAKULTÚRA

Az a mozgalom, amely zászlajára tűzte a már említett három jelszót, egy olyan frontvonalon veszi fel a harcot kultúránk ellenségeivel, amelyről a jobboldal teljesen kihátrált. A politikai aktivizmus hallatán ma szinte mindenkinek csak és kizárólag baloldali szereplők és mozgalmak jutnak eszébe, holott nem is olyan régen alakult meg az a mozgalom, amely képes a jelenkor hangzavarában is hatásosan átadni üzenetét. A 20. század közepén alakult francia Új Jobboldal mozgalmának (Groupement de recherche et d'études pour la civilisation européenne

a valódi hatalom nem azé,
aki a tisztségeket viseli

[GRECE], *Nouvelle Droite*) ifjúsági szárnya, a Les Identitaires mára túlnőtte az anyamozgalmat, és szerte Európában megalakultak az Identitás Generáció „sejtjei”, hogy saját országukba vigyék az újjobboldali unortodox értékérviseletet, és hogy jövőképet nyújtsanak az identitás nélküli legfiatalabb generációnak.

Akárhányszor veszített a frankfurti iskola a demokrácia viszontagságos küzdelmeiben, sosem vonult elefántcsonttoronyba, épp ellenkezőleg. Jó példát véve a mételeyekről, amelyek akár évtizedeken át lappangva, látható tünet nélkül pusztítják a gazdatestet, úgy „hátráltak” vissza egyetemreinkre, hogy onnét erodálják azt, ami minden civilizáció lényege: a kultúrát és a hagyományt. Ugyan mi állhat a totális forradalom útjában, ha a társadalom már a végletekig atomizált, és az értékeit felszámolták? Mi szabhat gátat az emberi gyarlóság istenné válásának, ha kitepték nemünk gyökerét? Semmi – eljöhet a hön áhított *homo deus* kora. Mindannyian látjuk persze, hogy ez hová vezet: ha vigyázó szemünket nyugatra vetjük, kiváltképp a szebb napokat is látott Brit Birodalom irányába, akkor a végletekig lecsupaszított, értékeitől megfosztott, az anarchia szélén billegő társadalmakat látunk. Intő példa az, ahol Európa egyes nemzetei tartanak, de ha nem vigyázunk, akkor könnyen utánuk kulloghatunk, mert azok, akik a forradalmat a célegyenesbe kormányozták a Lajtán túl, már rég a kapuink mögött vannak.

Keresztény állam – Szent László szobra a Hősök terén álló millenniumi emlékművön (Stephen Cook felvétele)

METAPOLITIKAI HADVISELÉS

A II. világháború kínjaiból ocsúdó Nyugaton, látva a vörös terrorállam működését a „keleti blokkban”, sorra kerültek hatalomra a konzervatív, jobboldali vezetők. Hagyjuk meg a szélsőjobboldali és más címkéket a baloldali vitaképtelenség önigazolásának, s maradjunk annál a póre ténynél, hogy a Salazar, Franco vagy de Gaulle vezette országokban látszólag örökre leverték a forradalmat. Ha még úgy is látszott, hogy a birodalmak boldogan építhetik történelmi hagyományaikon alapuló országukat, a felszín alatt már kicsíráztak a romlás virágai. Nem kellett több alig húsz évnél, és az elkényelmesedő újbuzszoázia problémáit (amelyekről bővebben Szilvay Gergely írt a *Kommentár* 2018. 5–6. számának ’68-vitájában)¹, jól meglovagló Vörös Dannyék [Daniel Cohn-Bendit és a hatvannyolcasok – *a Szerk.*] nekiláttak a destrukciónak. Nem hatalmi harcok árán, nem a demokrácia rögös ösvényein, hanem a metapolitika tömegmozgósító erejével.

¹ SZILVAY Gergely: 1968 elviselhetetlen könnyűsége. *Kommentár*, 2018/5–6.

Az Új Jobboldal egyik legnagyobb felismerése az volt, hogy a valódi hatalom nem azé, aki a tisztségeket viseli, sőt nem is azé, aki a különféle módszerű választások végén kijött matematikai eredmény szerint az ország ura. Ha így lenne, akkor a létező hatalmak a legteljesebb társadalmi konszenzus eredményei lennének, megingathatatlan hittel, töretlen lendülettel haladnának a megállíthatatlan növekedés felé, folyamatosan javuló életkörülményekben fürdőzve. Csakhogy ez nincs így: a világi hatalom egyáltalán nem értetődik magától! Megőrzése folyamatos munka, folyamatos harc, totális háború. Amelyik párt ezt nem látja és gyakorolja, identitása alapját nem képezi meghatározott ideológia és így kiszorul a kultúrharcból, az bukásra van ítélve (lásd az összes „centrum-párt” történetét).

A metapolitikai hadviselés puskalövés nélküli háború. A hatalom azé, aki a nép gondolatait uralja. Ha valaki jól rezonál a tömegre, s e rezgés hullámaira fel tud ülni, akkor bármilyen üzenetet át tud adni, legyen az építő vagy romboló. Az, ami a '60-as években történt, a tömegek alulról érkező átpolitizálása volt. Azt talán említenem is csak alig-alig kell, hogy egy tömeget dezintegrálni úgy lehet a legegyszerűbben, ha annak kezdeményezője éppen a népharagot használja fel tisztító ideái eszközeként. Visszakanyarodva a '60-as évek végére: mivel egyetlen társadalom sem tökéletes, hanem megvannak a maga problémái, azokat meglovagolva szét tudták zilálni a háborúban egyébként összekovácslódott nemzettesteket. A forradalom energiái a demokráciában, a kormányzásért vívott küzdelemben – és egy-egy szerencsésebb történelmi fejlődésű országban „Madrid határán” – elfogytak, Ortega tömegei pedig belefásultak. Csakhogy a fáradhatatlan vezérek nem adták fel, és üzenetüket betöltötték a kultúrharc legnagyobb és emberi léptékkal mérve leggyaralóbb, legegységesebb, leginkább ösztonvezérelt mozsarába: a szexuális forradalomba.

Önmagában persze ez nem lett volna elég, hiszen a koedukált kollégiumokért folytatott küzdelmekhez aligha csatlakozna a munkásosztály, ezért a Nyugatot már rég feszítő szociális válságnak is új tüzet adtak. Utólag kevésbé tűnik zseniálisnak a felfedezés, hogy minden, a '60-as évek végén lezajlott társadalmi változás ugyanannak a forradalomnak a gyermeke, hiszen a felületes szemlélő mondhatná: levették a párizsi ifjakat és sztrájkoló munkásokat. Ugyan! De Gaulle-ék kénytelenek voltak szinte az összes követelést teljesíteni, hosszú távon pedig a lázongás prominens szereplői nem csupán a francia vagy a nyugatnémet politika meghatározó alakjai lettek, hanem még ma is hivatalban lévő uniós vezetők. De ismétlem: csak utólag könnyű ezt így látni. Ott és akkor, a bezúzott kirakatok, a szétvert tömegek, a sanyarú sorsú társadalmi rétegek kaotikus, már-már boschi képrejtvényében ezt nem volt ilyen egyszerű dekódolni.

Ekkor jött az Új Jobboldal, itt született meg az a válasz, amely pallosává lett a halódó ókonzervatív régi jobboldalnak a kultúrbaloldal ellen folytatott harcban. Alain de Benoist, Guillaume Faye, Dominique Venner és a GRECE-kör olyan, az egész földkerekségre kiterjedő eszmei hálózatot épített, ami igazán csak napjainkra forrja ki magát.² A 20. században elültetett mag most szökik szárbá. Ez a vetés viszont nem volt könnyű. A kor konzervatív értelmiségének elkényelmesedése kis híján behozhatatlan előnyt jelentett az újbaloldalnak. Ekkor eszmélt fel egy csapat fiatal francia *ellenforradalmár*, akik nem féltek megmártózni az ellenség könyvtáraiban, meglátták a – Molnár Tamás-i értelemben vett – *modern* jobboldal „Szent Grálját”. Képesek voltak felismerni a forradalom módszertani előnyeit, eszméiben a gyenge pontokat, de a konzervatív oldal azon elmaradásait is, amelyek miatt a baloldal észrevétlenül tudta átpolitizálni a jövőt jelentő ifjúságot.

Franciaország volt az a helyszín, ahol összefutott a múlt és a jövő, ahol olyan, még szabad szellemi tér állt rendelkezésre, amelyben ez zavartalanul terebélyesedett ellenkultúrává. De Benoist-éknál ért össze Ernst Jünger konzervatív, Molnár Tamás ellen- és Antonio Gramsci kultúrforradalmának módszertana. Ebből a háromból lett az antiszérum, az ellenanyag a globalizmus, a liberalizmus és a kultúrmarxizmus áfiumára.

2 Lásd lapunk Alain de Benoist-val készített interjúját: LEIMEISZTER Barnabás: „Megszületett az újfajta jobboldal”. Beszélgetés Alain de Benoist-val. *Kommentár*, 2019/2. (A Szerk.)

Habár a szellemi tér adott volt, az oktatási és szociális rendszer kapuit döngető hatvannyolcasok olyan elemi erővel ostromolták azt, hogy óhatatlanul keletkeztek fals irányok. Hiába „Franciaország az egyház legidősebb leánya”, a cselekvőképtelen, az akkori megpróbáltatásokra reflektálni már gyenge – és épp liberalizálódó – Anyaszentegyházat látva a GRECE szellemi körének egy része elfordult tőle, ám mivel a vallás roppant fontos eleme az ellenforradalomnak, ezért egyesek a 19. század romantikájában megszülető (és nem újjászülető!) pogány hitvilág felé vették az irányt. Mondanom sem kell, hogy a krisztusi igazságtól eltávolodó filozófiai irányvonal képtelen volt a reakcióra, ehelyett a forradalommal párhuzamosan alakította ki a saját „biztonságos terét”. Márpedig az isteni igazság ellen törőnek nem lehet ellenállni olyan szellemi vívmánnyal, ami mellőz minden krisztusit!

A posztmodernre nem születet posztmodern válasz. Habár Benoist-ék kiváló kórtani felismerést tettek a liberalizmusról, a gyógyírt nem voltak képesek kidolgozni; talán csak felismerni tudták a betegséget, valamint termékennyé tenni a talajt követőiknek. A *modern* ugyanis leginkább abban különbözik a posztmodernről, hogy van kapcsolata a múlttal, még hozzá organikusan. A fejlődés rombolássá válása olyan, mint egy építkezés: az alap a múlt, a fal a jelen, a tető a jövő. A posztmodern a tetőtől akarja kezdeni az építkezést. Minden, ami civilizációs érték, s maga a kultúra, organikikus. Krisztus a történelmünk organikikus része. A kulturális evolúció is organikikus. Amikor valaki e természetes, mondhatnánk láncszerű egymásutániságban következő események alkotta folyamat ellen kel fel, és a házat a tetőtől kívánja felépíteni, az csak az építők (azaz a társadalom) hiábavaló erőfeszítését eredményezheti. Vagyis amikor egy nem létező pogány transzcendenssel kívánunk a szintén transzcendens nélküli forradalmárok ellen felkelni, annak a vége semmi jót sem eredményezhet, legkevésbé az ellenfélen való felülkerekedést. Benoist-ék persze látszólag nem vitatták el a kereszténység „vívmányait”, mégis alapjaiban kérdőjelezték meg (ők is) a társadalom morális – és krisztusi – pillérjeit. Ez is az oka lehetett annak, hogy nem történt meg a jobboldali kultúrforradalom. Egészen, talán, a mai napig.

A francia újjobboldali agytröszt, a GRECE hiába volt kiváló szalonja a kor legjobb filozófusainak, ha a harcmezőre nem tudott kilépni. Habár megtörtént a hídfőállások kialakítása, a szellemi bázis megalkotása, mégsem tudták elérni a társadalom széles rétegeit. Az, hogy a *coeur rebelle*, azaz a Dominique Venner által leírt „jobboldali lázadás” lelke nem tudott az Európát bejáró kísértet nyomába eredni, két dologból eredeztethető. Egyrészt évtizedek óta ókonzeratív kormányok és vezetők voltak hatalmon, másrészt a „jobboldali lázadást” a politika mindenkor legerősebb formáló rétege, a fiatalság nem tudta megélni, hiába azonosult volna ugyanis az üzenettel, ha nem látta, hogy mit eredményez az a forradalom, amelynek megnyitották a kapukat.

Nem úgy mostanra! A 20. század végére már egészen jól látszik, hogy amit a 68-as nemzedék elkezdett, valójában miről is szól. Ez a nyugati társadalom hiperindividualizmusa, a hagyományok teljes felszámolása, sőt az ember valóságának megkérdőjelezése, amely már nemcsak a nemzetiséget vitatja el, hanem magát a nemzet is.

A GYAKORLAT

Térjünk is át a fenti gondolatmenet gyakorlati részére! A nyugati társadalmak már említett eróziója önfelszámolássá vált, legékezebb példája ennek a tömeges bevándorlás nemhogy elmaradó ellenzése, hanem kifejezett támogatása. Az említett, már-már jövőképét veszített ifjúság azonban morajlani kezdett. Rájöttek, hogy a háromrészes öltönyben a még franciának mondható kávéházak VIP-termében tartott, szivarfüstös ömlengés az elvesző európai kultúráról csak arra elég, hogy magunkat áltassuk, míg kint tombol a vihar.

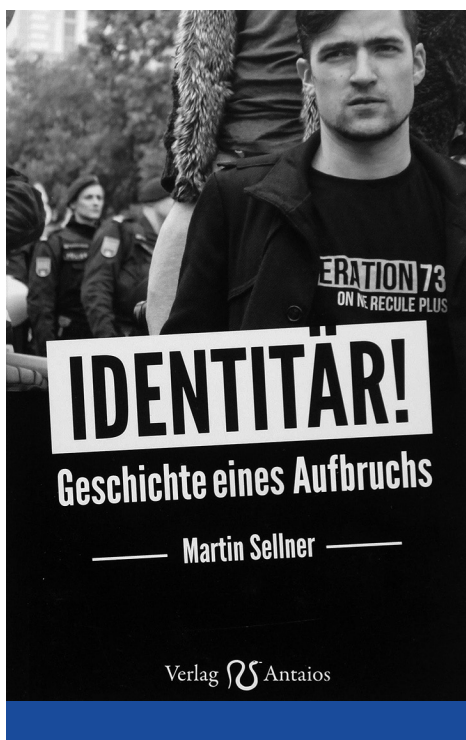
Álljon első példaként legnagyobb nemzetközi akciónk, a Defend Europe. Adott az üzenet: Európát meg kell menteni. Ezt a már említett metapolitikai

a posztmodernre
nem születet
posztmodern válasz

módszerrel lehet a legjobban átadni. Van egy probléma, amely alapjaiban fenyegeti a kontinens jövőjét – az ezt illető kritika mellé csatoljuk oda megoldási javaslatunkat is! Amikor a mozgalom 2017 nyarán egy közösségi adakozásból

Dominique Venner: *Pozitív kritikáért* ([1962] 2017)

Martin Sellner: *Identitarius! – Indulásunk története* (2017)

megvett hajóval ment a Földközi-tengerre, hogy felderítse az embercsempész NGO-k emberiességgel szembe fordított tevékenységét, akkor valójában hármast hajtott végre: megmutatkozott benne a közösség ereje, lelepleződött a bevándorláspartiak hazug és illegális tevékenysége, valamint átadták a mozgalom üzenetét. Az aktivisták ráadásul a „csendes többséget” hihetetlen sikerrel tudták mozgósítani a közösségi médián keresztül. Mit mutat mindez? Hogy valóban létezik a tömeges és illegális bevándorlás okozta problémahalmaz, amelyet a kontinens társadalmi a bőrükön éreznek, és ha valaki végre kiáll értük, akkor arra anyagi forrást sem sajnálnak szánni. Így lehetséges, hogy alig pár hét alatt gyűlt össze az a 150 ezer euró, amely az akció költségeit fedezte.

A misszió során a tucatnyi, többnemzetiségű legénység egy hónapon keresztül követte az NGO-hajókat, videókat és fotókat készített, valamint amikor illegális tevékenységet észlelt, hívta a parti őrséget – hol az olaszt, hol a líbiait. Ennek célja az volt, hogy megmutassák, ha egy csapat huszoneves képes ellátni a tengeri határ ellenőrzését, akkor a Földközi-tenger part menti államainak is kötelességük. S hogy mi volt az üzenet? Az, hogy az illegális és tömeges bevándorlás megakadályozható. Ezzel szemben a „régpolitikai iskola” szereplői mit cselekedtek volna? Legfeljebb írtak volna egy petíciót, és közvetlenül vegzálják a regnáló kormányokat, hogy lépjenek fel az ügyükben. Azok viszont, mivel így egyáltalán nem látszik a valós, az ügyet támogató néptömeg, legyintenek. Ellenben amikor a média segítségével egész Európa arról beszélt, hogy tizenegynéhány fiatal épp tevőlegesen járul hozzá a kontinens megmentéséhez, és a narratívájuk uralja a közvélekedést, akkor ugyanezen kormányok már kényszerhelyzetben vannak, muszáj lépniük! Ha nincs alternatíva, a kritika semmis. Ezek a csibész fiatalok nemcsak kimentek napozni, meg forgatni a vízre, hanem rendszeres sajtótájékoztatóikon elmondták, hogy mit kell tenni a határvédelemért, amely üzenettel minden józanul gondolkodó európai polgár azonosulni tudott. Mi lett az eredménye? Olaszország két hadihajót küldött a líbiai partok ellenőrzésére, Salvini pedig sosem látott sikereket ért el.

Kanyarodjunk rá az SZFE ügyére [a Színház és Filmművészeti Egyetem korszerűsítése elleni, 2020. szeptember-októberi megmozdulásokra – a Szerk.], amelyen keresztül a lehető legjobban tudom szemléltetni a magyar viszonyokat, ezáltal azt, hogy mit is csinál hazánkban ez a „nyugati mozgalom”. Nekünk itthon szerencsére nem a tömeges bevándorlás a legnagyobb problémánk, hanem az épp folyamatban lévő kultúrforradalom.

Ez ugyanis eddig elmaradt, mert ránk ejtőernyőzött a szocializmus, melynek elnyomásában az ellenkultúra egy sajátos, nemzeti és keresztény identitásában megerősödő „hatvannyolcat” eredményezett. Nem térnék ki a kádári rendszer hibáira, ezekkel nyilván tisztában van mindenki. Amiről a mi harcunk szól, az a nanterre-i kísértet ellen folytatott kultúrharc, ami negyven év késéssel ugyan, de elérte Magyarországot. A lázadás, ami épp láthatóvá válik a fővárosi Vas utcában, nem más, mint a konzervatív értékeket képviselő kormány elleni „törvényszerű” forradalmi megmozdulás, amely egyúttal kiváló táptalaja a hatalmat megrengetni kívánó eszméknek.

Dőreség volna aktuálpolitikai irányba elvinni ezt a szöveget, de a könnyebb érthetőség megkívánja, hogy az SZFE körül kibontakozott háborút malomkövek közé tegyük, hogy előtűnjön annak lényege: a forradalom, a mindenkori, az ismétlődő, a módszeres. Kétségünk mára aligha maradt afelől, hogy tíz év – általam azért fenntartásokkal kezelt, de – konzervatív kormányzása után elemi erővel tör fel a bomlasztás. Az elmaradt rendszerváltoztatás utáni liberális hegemonia által lerombolt, mára azonban megszilárdulni tetsző értékek ellen ugyan elkeseredetten, viszont roppant hatásosan lázad a kultúrbal. Az egyetem körül kialakult évdés alapja, hogy a hadilobogókon az „egyenlőség” szócskát kicserélték „függetlenségre”. Pont úgy, ahogyan régen is: az az egyenlő és független, akire a forradalmárok azt mondják. Az SZFE körül kialakult „szabadságharc” valójában a liberális és kultúrmarxista forradalom gyúpontja. Ők persze ódzkodnak ezt kimondani, hiszen egyrészt a „szabadsággal” sokkal könnyebb azonosulni, és több követőt is hoz, mint a komolyabb ideológiai vállalások. Ráadásul ez utóbbival már nem tudnának folyamatosan áldozati pózban tetszelegni, mint a szegény és szerencsétlen, elnyomott szabadsághősök.

Hamar kibújnak azonban a szögek a zsákból: nyíltan baloldali és liberális megmondóemberek, hírességek állnak ki az egyetem mellett, és adják az „örséget” is hozzá. S ha az egyetemfoglalók vezérei üdvözlik az ilyen kiállókat és a nemzetellenes politikusok támogatását, akkor, ugye, több kérdésünk nem lehet. Pontosan ezért másztunk fel az előtetőre, és feszítettünk ki egy látványos akció során egy hatalmas molinót, amelyen ez állt: „Itt nem lesz 1968!” Erre egyáltalán nem elhatárolódás volt a reakciónk, hogy ők biz’ nem képviselik azokat az eszméket, hanem fröcsögő gyűlölet és címkézés. A békés akciónk tehát abszolút sikerrel járt: széles társadalmi rétegek számára is nyilvánvalóvá tettük, hogy mit képviselnek a színművészetisek. Ezt egyáltalán nem úgy tettük, hogy a közösségi média felületein posztolgattunk és beadványokat írtunk, hanem utcára vittük az ellenforradalmat. Nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy szalonokból okoskodunk, aztán este nyugodtan hajtjuk álmora a fejünket, mert írtunk néhány kommentet és pár posztot!

Ahogy az alcímben is írtam: ez a mozgalom a háztetőkön született. Talán semmi sem szimbolizálhatja jobban azt a politikai aktivizmust, amit mi csinálunk, mint a kiállítás valóságos ügyekért a komfortzónánktól lehető legtávolabb eső helyeken és időben. Hogy párat említsek a mozgalom más nemzetiségű szárnyai által elkövetett csibészésekből: Berlinben a német mozgalom a Brandenburgi kapura mászott fel azzal az üzenettel, hogy „Biztos határ – biztos jövő”, Bécsben a polgármesteri hivatal tetejére függesztettek üzenetet az osztrák aktivisták stb. Ha széles tömeget akarunk elérni, ahhoz radikális módszerek kellenek. A radikalizmus azonban nem agressziót jelent, hanem jelen esetben kiállást és a közlés módjának extrém változtatást.

MILYEN EURÓPÁT AKARUNK?

Az Identitás Generáció felépítése pont olyan, amilyen Európát elképzelünk. Nem véletlenül a lambda lett a mozgalom szimbóluma, hiszen az egyébként szuverén görög városállamok külső fenyegetés hatására egyként léptek fel. Ráadásul ahhoz, hogy megvédjük magunkat, elég, ha egy maroknyi ember teszi, amit megkövetel a haza – amennyiben mögötte áll a hátszország. Márpedig a kultúrák túléléséért vívott harcban akkor állíthatjuk magunk mellé a billegőket, ha üzenetünk józan, belátható és organikus.

Két fontos és idegen szóval traktálnám az olvasót: etnokulturális identitás és etnopluralizmus. Utóbbi annyit tesz, hogy minden nemzetnek, nemzetiségnek természetből eredő joga van az önrendelkezésre. Az etnokulturális identitással kapcsolatban képzeljünk el egy nagy kört, amely hosszában felelve, keresztben harmadolva van. Egyik oldala az etnikum, másik a kultúra, a harmadik pedig alulról felfelé: regionális, nemzeti és civilizációs. Ezeket nem lehet egymástól külön kezelni, hiszen minden rétegben összeérnek. A regionális metszet etnikai oldala a család, a falu, ahonnan származunk, kulturális oldala pedig

utcára vittük az
ellenforradalmat

Nemzeti ellenállás – A magyar Identitás Generáció akciója a budapesti Színház és Filmművészeti Egyetemenél, 2020. szeptember 21. (Identitás Generáció)

az adott közösség szokásai, köztük akár a helyi futballklubnak való szurkolás is. Ezek a kis, regionális közösségek alkotják a nemzeti réteget: ennek etnikai oldala, hogy valaki magyar, kulturális része pedig minden magyar szokás. És itt állnék meg egy szóra annak kapcsán, hogy hol bukik el a régi értelemben vett nacionalizmus: ennek vallói csupán a nemzeti rétegig, annak is csak etnikai vonzatáig terjedtek. Ez a korlátoltság képezi a gátját annak, hogy civilizációs szinten együtt tudjunk működni! Hiszen ennek a leginkább szupraindividuális rétegnek is van etnikai és kulturális mezeje; ne essünk abba a hibába, amelybe például a valóban szélsőjobboldali mozgalmak, hogy mindent az etnikai vetületnek rendelnek alá. Az egész halmaz *indivisibiliter ac inseparabiliter*! Rémi Brague *Európa, a római modell* című könyvében tökéletesen és hiánypótlóan tárgyalja az európai civilizációs identitás minden jellemzőjét.³

Van tehát múltunk, hiszen európaiak vagyunk. Van jövőké- pünk, hiszen megszületett az Új Jobboldal, amellet mi, magyarok is roppant sokat adtunk és adunk ebbe a szellemi kincsestárba. Jövőnk pedig akkor lesz, ha a jelen harcait képesek vagyunk meg- vívni, válaszainkat adaptálni az újabb és újabb problémákra, és az üzenetet azonosulhatóan átadni. Minket, konzervatívokat az különböztet meg leginkább ellenfeleinktől, hogy van felelősségtudatunk. Minden magyar felelős minden magyarért, de minden nemzet felelős Európáért is. Tartsuk tehát szem előtt a mindennapok vállalásaiban és döntéseiben, még ha a kényelem oly hívogató is lenne, hogy ha egy elesik a falanxból, az összes eleshet. ■

3 Rémi BRAGUE: *Európa, a római modell*. ford. SOMORJAI Gabi, PPKÉ, Bp. 1994.

» minden nemzet felelős Európáért